

Neljännesvuosikatsaus Q2-2025

Aluehallitus 25.08.2025 § 140

ÖVPH/4507/02.02.02/2025

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hyvinvointialueen neljännesvuosikatsaus 30.6.2025 on valmis. Raportissa kuvataan tilanne ensimmäisen kuuden kuukauden osalta. Taloudellisen tilanteen lisäksi kuvataan myös toiminta ja toiminnan volyymit sekä strategiset tavoitteet ja mittarit.

Neljännesvuosiraportti on laadittu toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta ja Pohjanmaan hyvinvointialueelle vahvistetun organisaatiomallin mukaisesti ottaen huomioon siihen tehdyt muutokset. Toimintavolyymiä koskevia tavoitteita on seurattu tulosityksikkötasolla. Toteutuneiden suoritteiden määrät vaihtelevat paljon suhteessa toisiinsa ja asetettuun tavoitteeseen.

Neljännesvuosiraportti 30.6.2025 on 10.868.039,46 euroa ylijäämäinen.

Talousarvioseuranta tehdään vahvistettuun talousarvioon nähden. Aluevaltuusto vahvisti joulukuussa 2024 32,4 miljoonaa euroa ylijäämäisen talousarvion, ts. rahoitukseen sopeutetun talousarvion, jossa kustannuksia on supistettu nettomääräisesti noin 42 miljoonan euron sopeuttamistoimenpiteillä. Edelleen on suuria haasteita siinä, että toteutuma on niin paljon suurempi kuin pitäisi, varsinkin henkilöstö- ja vuokratulujen osalta. Sopeuttamistoimenpiteiden jatkosta keskustellaan jatkuvasti, ja tavoitteena on saavuttaa ylijäämä, joka on mahdollisimman lähellä talousarviossa asetettua ylijäämää, sekä alijäämien tasapaino vuoden 2026 aikana.

Toteutuneet tuotot ovat 52,5 miljoonaa euroa eli 49,8 % budjetoidusta. Tämä on 3,2 miljoonan euron eli 6,5 % kasvu verrattuna samaan jaksoon vuonna 2024. Myyntituotot ovat 9,6 miljoonaa euroa eli 50,1 % budjetoidusta, ja ne muodostuvat pääasiassa muiden hyvinvointialueiden, vakuutusyhtiöiden ja valtion laskutuksesta. Maksutuotot ovat 29,6 miljoonaa euroa eli 49,7 % budjetoidusta, kun taas vuokratuotot ovat 4,6 miljoonaa euroa eli 50,3 % budjetoidusta. Tulopuolen tuista ja avustuksista on 30.6.2025 mennessä toteutunut 8,4 miljoonaa euroa, mikä vastaa pääosin projektien kustannuksia.

Sekä myyntituottoja että maksutuottoja ja vuokratuottoja koskevat tiedot ovat tässä vaiheessa hieman epävarmoja, koska äskettäin on otettu käyttöön uusi potilas- ja asiakastietojärjestelmä, minkä vuoksi kirjaaminen ja laskutus ovat viivästyneet ja toimintaa on ollut kriittisimpänä aikana vähemmän. Tuloista ja suoritteista voidaan toivon mukaan saada luotettavampi tilannekuva syksyn aikana. Nyt suuri osa on vain jaksotuksia.

Toimintakuluista on toteutunut 454,4 miljoonaa euroa eli 50,8 % budjetoidusta. Verrattuna vuoteen 2024 kasvu on 0,6 % tai 2,7 miljoonaa euroa. Henkilöstökuluista on toteutunut 223,8 miljoonaa euroa eli 50,8 %, kasvua vuoden 2024 vastaavaan jaksoon verrattuna on 6,3 miljoonaa euroa eli 2,9 %. Taso on noin 5 miljoonaa euroa korkeampi kuin sen pitäisi olla, ottaen huomioon, että syksyllä on vielä tulossa palkantarkistuksia.

Ostopalvelujen talousarvio on pitänyt tähän saakka, siitä on toteutunut yhteensä 160,9 miljoonaa euroa eli 50 % budjetoidusta. Vähennystä edellisvuoteen verrattuna on 3,1 % eli 5,2 miljoonaa euroa. Yli puolet ostopalveluista muodostuu asiakaspalveluista, joissa näkyy suurin vähennys, 4,9 % eli 4,5 miljoonaa euroa verrattuna samaan jaksoon vuonna 2024. Aineista ja tarvikkeista on toteutunut 29,9 miljoonaa euroa eli 49,1 %. Tuista ja avustuksista on toteutunut 9,3 miljoonaa euroa eli 47,9 % budjetoidusta, ja vuokratulot ovat 28,7 miljoonaa euroa eli 58,8 % budjetoidusta. Suurin kasvu verrattuna vuoteen 2024 tulee tuista ja avustuksista, jotka ovat kasvaneet 13,4 % eli 1,1 miljoonaa euroa.

Nettotoimintakulut eli toimintakate on 402 miljoonaa euroa, mikä on 50,9 % budjetoidusta, mikä on 0,1 % eli 0,5 miljoonan euron vähennys verrattuna samaan jaksoon vuonna 2024. Vuokrataso ja palkkakehitys ovat suurimmat haasteet, ja jo nyt on nähtävissä, että nämä eivät tule pysymään vahvistetussa talousarviossa. Sopeuttamistoimenpiteitä tehdään kuitenkin jatkuvasti, jotta henkilöstökulujen tasoa saataisiin laskettua. Vuokrataso taas muuttuu vasta uusien sopimusten myötä vuodesta 2026 alkaen.

Toimialakohtaisissa katsauksissa suoritteita seurataan jokaisen yksikön osalta asetettuja tavoitteita ja taloudellista tulosta vasten, jolloin painotetaan sitä, miten toimintakustannukset ovat toteutuneet suhteessa vahvistettuun talousarvioon. Strategiset tavoitteet ja mittarit on koottu ja seuranta tehty samalta ajanjaksolta.

Toimintavolyymi vaihtelee eri yksikköjen välillä. Osa niistä on lisääntynyt ja osa vähentynyt, ja suurin osa tästä on tapahtunut suunnitellusti. Suoritteiden tilastoinnissa on vielä vaihtelua, mutta tilanne paranee, vaikka lopullinen harmonisointi voidaankin tehdä vasta sitten, kun uusi potilas- ja asiakastietojärjestelmä on ollut täydessä käytössä muutaman kuukauden ajan. Tällä hetkellä voidaan todeta, että osalla yksiköistä on suuri viive rekisteröinnissä ja osalta puuttuu kaikki. Kirjaamisen yhteisiin linjauksiin liittyvä koulutus ja tiedotus on tärkeää. Nykytilanteessa on nähtävissä, että laadittu talousarvio ei riitä ja että ylijäämä tulee tuskin olemaan 32,4 miljoonaa euroa, kuten on budjetoitu.

Ennusteessa tuottoja arvioidaan olevan suurin piirtein budjetoidusti. Suurena epävarmuustekijänä on viive toiminnan rekisteröinnissä uuteen potilas- ja asiakastietojärjestelmään ja tämän myötä se, miten hyvin maksutuottojen jaksottaminen toteutuu.

Kulupuolella suurimpina haasteina ovat edelleen henkilöstökulut ja vuokrat. Henkilöstökulujen arvioidaan ylittävän talousarvion noin 9 miljoonalla eurolla ja vuokratulujen 8,6 miljoonalla eurolla, kun taas muut kulut pysyivät budjetoidulla tasolla. Ylityksen arvioidaan siis olevan 15,3 miljoonaa euroa, mikäli henkilöstökuluja koskevat sopeuttamistoimenpiteet toteutuvat suunnitellusti. Vuoden aikana on useita ja suuria palkantarkistuksia ja samalla henkilöstöä on vähennetty jatkuvasti, joten tarkkaa toteumaa on tavallista vaikeampi arvioida.

Toteuman 30.6.2025 perusteella vuoden 2025 ylijäämän arvioidaan olevan 12 miljoonaa euroa budjetoitua pienempi eli 20 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus merkitsee neljännesvuosikatsauksen Q2 – 2025 tiedoksi, sekä lähettää sen aluevaltuustolle tiedoksi. Hallitus antaa virkamiehelle tehtäväksi tuoda toimenpideohjelma ylityksien vähentämisestä. Hallitus antaa virkamiehille tehtäväksi tuoda toimenpideohjelma, pitämään kokonaiskustannukset mahdollisimman lähellä budjetoitua tasoa.

Myös strategiset mittarit merkitään tiedoksi.

Päätös:

Aluksi talousjohtaja Lena Nystrand esitteli osavuosikatsauksen. Hallitus keskusteli osavuosikatsauksesta ja merkitsi sen sitten tiedoksi. Neljännesvuosiraportti Q2 annetaan tiedoksi myös aluevaltuustolle.